

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу»
на тему:
**“ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ СТВОРЕННЯ ВЛАСНОЇ
СПРАВИ У СФЕРІ ІТ-ПОСЛУГ”**

Виконавець:

студент ФЕУП

Антошка Роман Сергійович _____

/підпис/

Науковий керівник:

докт. екон. наук, професор

Захарченко Наталя Вячеславівна _____

/підпис/

Одеса 2022

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми кваліфікаційної роботи. В постіндустріальному світі розвиток інформаційних технологій набирає все більших обертів, тож інформаційні послуги постають невід'ємною частиною сучасного життя людства. Швидкий розвиток інформаційних технологій став причиною скорочення життєвого циклу інформаційних продуктів та послуг. Зокрема, за останні 10 років життєвий цикл інформаційних продуктів (послуг) скоротився в середньому в 3 рази (з 3-5 років до 1 року).

Враховуючи глобальний характер продукції (послуг) ІТ-сектору, при наявності стійких конкурентних переваг він може також стати однією із провідних галузей економіки України. Незважаючи на швидкі темпи зростання, український ІТ-ринок у світовому масштабі залишається невеликим і складає близько 1% від загальносвітового показника. При цьому його зростання відбувається, в першу чергу, не за рахунок збільшення частки України, а за рахунок зростання загального обсягу світового ринку.

Дослідженню ефективності впровадження бізнес-процесів на підприємствах ІТ-сфери та формуванню можливих шляхів підвищення їх конкурентоспроможності присвячені праці вітчизняних та зарубіжних науковців Андрейченко А., Ансоффа І., Горбаченко С., Добрової Н., Єфремової В., Захарченко Н., Карпова В., Коваленко А., Котлера Ф., Кузьміна О., Левицької А., Сментини Н., Портера М., та інших.

Актуальність зазначених вище проблем, їх недостатнє вивчення і визначили вибір теми кваліфікаційної роботи, зумовили її мету та завдання.

Мета кваліфікаційної роботи: узагальнення та розвиток науково-теоретичних засад, розроблення й обґрунтування практичних рекомендацій щодо економічного обґрунтування створення власної справи в ІТ-сфері.

Завданнями кваліфікаційної роботи є:

- визначити передумови та надати характеристику бізнес-ідеї;
- обґрунтувати нормативно-правові засади діяльності в ІТ-сфері;
- визначити та надати обґрунтування організаційно-правової форми майбутнього бізнесу та обраної системи оподаткування;
- представити аналіз кон'юнктури та перспектив розвитку ІТ ринку;
- здійснити оцінку внутрішнього середовища та можливих конкурентних переваг;
- провести аналіз інвестиційних та операційних витрат за проектом;
- надати аналіз прогнозування доходів та прибутку від комерційної діяльності;
- здійснити розрахунки критеріїв ефективності проекту;
- проаналізувати ризики та визначити шляхи їх мінімізації.

Об'єктом дослідження процес обґрунтування доцільності створення власної справи у ресторанній сфері.

Предметом дослідження є бізнес-проекування запуску власної справи у ресторанній індустрії.

Методи дослідження: діалектичний – на етапі збору, систематизації і обробки інформації; аналіз – для деталізації та розділення об'єкта дослідження

на окремі важливі складові елементи; порівняння – для зіставлення даних у динаміці; табличний, графічний, маркетинговий – для наочності отриманих результатів. Розрахунки за проектом створення власної справи у ресторанній сфері проводились із застосуванням програмного продукту «Excel».

Інформаційна база дослідження: застосовувались матеріали кон'юнктурних досліджень аналітичних компаній, офіційні статистичні матеріали, законодавчі та нормативні документи, наукова література, періодичні видання та Інтернет-джерела.

Публікації та апробація результатів дослідження. За результатами проведеного дослідження опубліковано тези у збірнику тез доповідей науково-практичної студентської конференції ОНЕУ “Сучасні виклики економіки” (Одеса, 18 квітня 2022 р.). на тему: « Забезпечення кібербезпеки підприємства в умовах воєнного стану в Україні».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновку, списку використаних джерел (46 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 70 сторінок. Основний зміст викладено на 64 сторінках. Робота містить 19 таблиць, 4 рисунки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ В СФЕРІ ІТ-ПОСЛУГ**» розглянуто передумови та характеристика бізнес-ідеї; обґрунтовано нормативно-правові засади діяльності в ІТ-сфері; визначено та надано характеристику організаційно-правової форми майбутнього бізнесу та обраної системи оподаткування.

У другому розділі «**АНАЛІЗ МОЖЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ СУБ'ЄКТУ ІТ БІЗНЕСУ**» надано аналіз кон'юнктури та перспектив розвитку ІТ ринку; здійснено оцінку внутрішнього середовища та можливих конкурентних переваг, а також зроблено аналіз інвестиційних та операційних витрат за проектом.

У третьому розділі «**ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЕКТУ АГЕНТСТВА З НАДАННЯ ІТ ПОСЛУГ ДЛЯ БІЗНЕСУ**» надано прогнозування доходів та прибутку від комерційної діяльності; зроблено розрахунок критеріїв ефективності проекту та здійснено аналіз ризиків та визначення шляхів їхньої мінімізації.

ВИСНОВКИ

1. Сьогодні ІТ-компанії розвиваються швидкими темпами, щорічно на ринку з'являються нові учасники, діяльність яких трансформується з «чистого» аутсорсингу у розробку власних цифрових продуктів. Це змінює систему управління фінансами в ІТ-компанії, основою якої стають процеси бюджетування, фінансування та оцінка проєктів, оскільки розробка кожного цифрового продукту розглядається як окремий проєкт.

2. У зв'язку із застосування новітніх технологій, провідне місце серед яких посідає насамперед мережа Інтернет, виникають, змінюється та припиняються найрізноманітніші суспільні відносини, які регулюються за допомогою методів як приватного, так і публічного права або завдяки поєднанню елементів обох цих

методів. Зазначене зумовлює необхідність наукового осмислення правової природи та особливостей правового регулювання відносин у сфері ІТ, правового режиму об'єктів, залучених до сфери дії таких відносин, що, у свою чергу, матиме не лише теоретичне, але й прикладне значення у обґрунтуванні створення власного бізнесу сфері ІТ-послуг, а саме послуг з інтеграції декількох ІТ-систем, які обслуговують різні функції, різні підрозділи, і різні етапи життєвого циклу продукції або послуг.

3. За КВЕД діяльність з надання ІТ-послуг відноситься до Розділу 62 «Комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність». При створенні даного бізнесу було обрано організаційно-правову форму юридична особа – товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ). Також розглянуті переваги та недоліки кожної із систем оподаткування та зроблено висновки, що для відкриття бізнесу і ІТ-сфері планується обрати 3-ю групу спрощеної системи оподаткування зі ставкою 5%.

4. Джерелом початкових витрат виступають власні кошти автора ідеї. Отримання позики або залучення сторонніх інвесторів не планується адже стартові інвестиції є доволі незначними. В структурі початкових витрат найбільшу частку (майже 68,5 %) займають витрати на комп'ютерне обладнання та офісну техніку.

5. Згідно SWOT-аналізу конкурентні переваги новостворюваного бізнесу повинні ґрунтуватися на певних технологічних та маркетингових аспектах, до яких відносяться наступні. Насамперед це якісні характеристики: здатність кінцевого продукту правильно виконати набір передбачених функцій, необхідних для задоволення вимог користувачів, надійність, простота використання, економія ресурсів і часу, супровід тощо. Далі, зручність інтерфейсу, тобто прийнятність продукту для користувачів.

6. Основними процесами на підприємстві, що займається наданням ІТ послуг є залучення клієнтів та виконання поставлених завдань. За перший процес відповідатиме Sales менеджер, який повинен вміти працювати з відмовами, мати досвід у веденні переговорів, холодних дзвінках тощо. Крім того пошуком клієнтів буде займатися й директор/автор бізнес-ідеї.

7. Старт проекту планується 01.07.2022 р., проте перші 2 місяці складатиме підготовчий період, отже активний період роботи підприємства з надання ІТ-послуг розпочнеться із 01.09.2022 р. З дослідження наведених даних бізнес має комерційну перспективу. Хоча на початку показники балансу є від'ємними, але починаючи вже з 2023 року досягають позитивних значень.

8. Максимум від'ємних значень спостерігається у другій половині 2022 року (-187000,00 грн), але, починаючи вже з 2023 року проект починає приносити прибуток, який складатиме 842623,2 грн. Все вищезначене дозволяє зробити висновок щодо потенційної прибутковості діяльності підприємства з надання ІТ-послуг. Що стосується критеріїв ефективності проекту, вони розглядатимуться у наступному параграфі. Таким чином, при запропонованих умовах щодо обсягів доходів та витрат, чистий прибуток має складати 91,1 тис. грн. на місяць за умов повного освоєння ринку.

9. Розрахунок дисконтованих критеріїв ефективності підтверджує доцільність реалізації проекту створення підприємства з надання ІТ послуг. Так, дисконтований період окупності проекту склав 9 місяців, що є прийнятним показником, навіть з огляду на незначні стартові витрати. За термін реалізації проекту чистий приведений дохід складе понад 1 586 068 грн., індекс прибутковості – 6,16, а внутрішня норма прибутковості – 554,3%. Все це свідчить про ефективність та доцільність реалізації проекту. розрахунки показують, що при виконанні 23 малих завдань та 12 проектів, підприємство з надання ІТ-послуг досягне точки беззбитковості.

АНОТАЦІЯ

Антошка Р. С. “Економічне обґрунтування створення власної справи у сфері ІТ-послуг”

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2022.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти організації бізнесу у сфері ІТ-послуг: визначено передумови та характеристика бізнес-ідеї; обґрунтовано нормативно-правові засади діяльності в ІТ-сфері; визначено та надано характеристику організаційно-правової форми майбутнього бізнесу та обраної системи оподаткування.

Проаналізовано: кон’юнктура та перспективи розвитку ІТ ринку та здійснено оцінку внутрішнього середовища та можливих конкурентних переваг а також зроблено аналіз інвестиційних та операційних витрат за проектом.

Проведено оцінку економічної ефективності проекту. Надано прогнозування доходів та прибутку від комерційної діяльності. Проаналізовані можливі ризики та запропоновані заходи щодо їх мінімізації.

Ключові слова: ІТ-ринок, інформаційні технології, фріланс, бізнес-ідея, проєкт, прибутковість, прогнозування, аналіз, ефективність, ризик.

ANNOTATION

Antoshka R. S. «The economic justification of the project of creation of own business in the field of IT services»

Qualifying work on obtaining for a bachelor's degree in the specialty 076 «Entrepreneurship, trade and exchange activities» for the educational program «Economic and business planning». – Odessa National Economics University. – Odesa, 2022.

The paper considers the theoretical aspects of business organization in the field of IT services: identified the prerequisites and characteristics of the business idea; the normative-legal bases of activity in the IT sphere are substantiated; defined and provided a description of the organizational and legal form of future business and the chosen system of taxation.

Analyzed: the situation and prospects for the development of the IT market and assessed the internal environment and possible competitive advantages, as well as

analyzed the investment and operating costs of the project.

An assessment of the economic efficiency of the project. forecast of income and profit from commercial activity is provided. Possible risks are analyzed and measures to minimize them are proposed.

Keywords: IT-market, information technology, freelance, business idea, project, profitability, forecasting, analysis, efficiency, risk.